

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Het gaat goed met de lepelaar! Nog niet zo lang geleden een zorgenkind, nu meer dan tweeduizend broedparen.
Foto: René van Rossum.

Meer dan tweeduizend paar lepelaars

Het gaat nog steeds uitstekend met de lepelaar. In 2009 werd de magische grens van 2000 broedparen gepasseerd. In 2010 waren het er al bijna 2400. Dit zijn recordaantallen. Waarschijnlijk leefden er nooit eerder zoveel van deze markante vogels binnen onze landsgrenzen. De grootste kolonies zijn die in de duinen op Texel en op andere Waddeneilanden en in het Quackjeswater op Voorne. Het is tegenwoordig een echte kustvogel. Van alle lepelaars broedt tweederde in de duinen en op de kwelders. Bron: SOVON Broedvogelonderzoek Nederland.

Minder libellen op Rode Lijst

Rode Lijsten bevatten meestal geen goed nieuws. Het gaat over bedreigde soorten of nog erger. De onlangs verschenen nieuwe Rode Lijst van de libellen en juffers vormt daarop een bescheiden uitzondering. Het gaat eigenlijk wel goed met veel libellen. Er hebben zich nieuwe soorten gevestigd en de Rode Lijst is korter geworden. Van de soorten die in duinmeertjes en natte duinvalleien leven staan de bruine winterjuffer en de tengere pantserjuffer niet meer op de Rode Lijst. De gevlekte witsnuitlibel is niet langer 'bedreigd' maar alleen nog 'kwetsbaar'. Ook veel andere soorten libellen en juffers in de duinen gaat het voor de wind.

De gevlekte witsnuitlibel plant zich voort in rijkelijk begroeide duinmeertjes, het meest in de duinen van Noord-Holland. De soort is de afgelopen jaren toegenomen. Foto: www.Macromia.nl

2012: jaar van de historische buitenplaats

Afgelopen jaar was het Internationale jaar van het bos. In DUIN besteedden we daarom regelmatig aandacht aan bossen in de duinen. 2012 is het jaar van de historische buitenplaats. Flink wat buitenplaatsen zijn gelegen in de oude duinen van Noord- en Zuid-Holland. Op de website www.buitenplaatsen2012.nl is veel informatie te vinden, met allerlei activiteiten die in dit kader worden georganiseerd, zoals rondleidingen, lezingen en concerten.

Beeldentuin Keukenhofbos

Op 22 maart gaat in de tuin van Kasteel Keukenhof de Hof van Appel open. Twintig grote sculpturen van de hand van Cobra-kunstenaar Karel Appel zijn tot en met 21 oktober in de kasteeltuin te zien. De beelden zijn gemaakt om in een natuurlijke omgeving te worden bekeken. De expositie is samengesteld in samenwerking met het Cobra Museum. Als je toch naar de beeldentuin gaat is het de moeite waard om ook het fraaie kasteel te bekijken en een wandeling te maken door het eeuwenoude landgoedbos. Het Keukenhofbos en Kasteel Keukenhof liggen pal naast 'de' Keukenhof. Meer informatie op www.cobrabuiten.nl

De kleine vliegenvanger is een vogel van oud loofbos die in Oost-Europa vrij algemeen is. Nu ook broedvogel in Nederland, of toch weer net niet?
Foto: René van Rossum.

Kleine vliegenvanger in landgoedbos Wassenaar

Afgelopen zomer zat er in een landgoedbos in de oude duinen bij Wassenaar een paartje kleine vliegenvangers. De kleine vliegenvanger is een van de zeldzaamste broedvogels van ons land. Hij is zelfs zo zeldzaam dat er nog nooit met honderd procent zekerheid een broedgeval is vastgesteld. Deze keer bleek het vrouwtje volop met voedsel naar een plek hoog in het eikenbos te vliegen. Daar zal dus wel het nest hebben gezeten, maar dat kon - zo hoog in de bomen - niet worden waargenomen. Weer geen waterdicht bewijs dus. Eerdere waarschijnlijke broedgevallen van de kleine vliegenvanger waren ook overwegend in de duinstreek.

Dwars door de Duinen- 'tiplijn'

Weet u een leuk nieuwtje over een bijzondere plant, dieren die zich uitbreiden, een opvallend publieks- of kunstproject of succesvol natuurherstel?

Geef ons een tip, dan kunnen we er in deze rubriek melding van maken.

Ons e-mailadres is: info@duinbehoud; met als onderwerp '4D'.

Karmozijnwasplaat in het Zwanenwater

In de droge en zachte novembermaand van 2011 is in een duingrasland in het Zwanenwater de fraai gekleurde karmozijnwasplaat ontdekt. Twee dagen lang werd onder leiding van paddenstoelenkenner Martijn Oud intensief naar paddenstoelen gespeurd. De onderzoekers vonden meer bijzondere wasplaten, waaronder de geurende wasplaat die naar juchtleer ruikt. Ook aardtongen bleken het uitstekend te doen. De meest bijzondere waren de pas onlangs voor het eerst in Nederland gevonden *Geoglossum elongatum* - zo nieuw dat hij nog geen Nederlandse naam heeft - en de zandaardtong. Alles bij elkaar zijn meer dan twintig paddenstoelen ontdekt die nooit eerder in het Zwanenwater waren gevonden.

De karmozijnwasplaat is een van de vele bijzondere paddenstoelen die afgelopen november zijn gevonden in de duingraslanden van het Zwanenwater. Foto: Henk Huijser.

Dennen, duinen en mensen

Mensen houden van dennen, zo bleek uit een enquête onder bezoekers van het Noord-Hollands Duinreservaat. Duinbeheerders zijn er minder dol op. PWN, de beheerder van het Noord-Hollands Duinreservaat, probeert kool en geit te sparen. Afgelopen winter zijn open plekken gemaakt in het dennenbos bij Bergen. Hier mogen eik en berk opschieten, belangrijke ingrediënten voor een natuurlijk duinloofbos. Op andere plekken wordt het naaldbos omgezet in duingrasland. Bij Bakkum zijn bomen langs paden weggehaald om 'zonnige zomen' te creëren. Deze vormen verbindingsroutes voor soorten van het open duin, zoals zandhagedis en parelmoervlinder. Maar op een aantal plekken wordt ruimte gemaakt voor natuurlijke verjonging van het verouderende dennenbos. De geur van dennen, maar ook de kuifmees, een typische vogel van naaldbos, willen 'we' niet kwijt...

Het Noord-Hollands Duinreservaat kent uitgestrekte dennenbossen. Mooi om te wandelen, maar arm aan natuur. PWN vormt stukken bos om naar duingrasland en duinloofbos. Op andere plekken mogen de dennen zich verjongen.
Foto: Joost Bouwmeester.

